

JUMASATTOMAT

SONJA KARLSSON

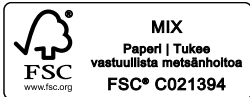

*KOSMOS

SONJA KARLSSON

JUMALATTOMAT

*KOSMOS

I. painos

© Sonja Karlsson ja Kosmos 2026

Ulkoasu: Bifu

ISBN 978-952-352-359-3

*KOSMOS

Kosmos on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@kosmoskirjat.fi

Painettu EU:ssa.

*Qui vid' i gente più ch'altrove troppa,
e d'una parte e d'altra, con grand' urli,
voltando pesi per forza di poppa.*

*Percotëansi 'ncontro; e poscia pur li
si rivolgea ciascun, voltando a retro,
gridando: "Perché tieni?" e "Perché burli?"*

*Täällä näin enemmän kadonneita kuin missään aiemmin,
kummallakin puolella, kulkemassa ulvoen
ja raskaita painoja työntäen.*

*He iskivät toisiaan vasten,
kunnes huutaen kääntyivät jälleen:
"Miksi haalit?" ja "Miksi tuhlaat?"*

Dante Alighieri: *Jumalainen näytelmä* (suomennos kirjailijan)

Dissonanssi

Myönnän olleeni jatkoilla hieman liian humalassa. Vuosi oli ollut hyvä: Lukuisia listaykkösiä, radiolistojen kärkeen singahtaneita kappaleita, arvostelumenestyksiä ja joulun alla tilille kilahtanut bonus. Parikymmentä ehdokkuutta, tyytyväisiä artisteja, painottomia iltapäiviä toimistolla ja loputtomasti skumppaa ja milloin kenenkin naamavärkillä varustettuja juhlakakkuja. Palkinnoista lopulta noin puolet (vaikea sanoa montako, olin totta puhuen juonut aika paljon jo illallisen aikana) jaettiin meidän artisteillemme. Gaalan jälkeen sullouduimme tilataksihin ja annoimme voitonhuuman täyttää ilman. Jatkoilla ostin artistiporukalle tarjottimellisen salmarishotteja ja tungin kuitin talteen aikomuksenani luokitella se alkuvuikosta edustuskuluihin.

Olin suunnitellut jättäväni juhlimisen muille, ehkä skippaavani jatkot kokonaan, mutta muutaman lasillisen synnyttämä dopamiiniryöppy rentoutti stressin ja väsymyksen kurittamia aivojani siinä määrin, että menestyksen pehmeään pallomeereen sukeltaminen oli alkanut tuntua hyvältä idealta. Tunsin, miten hartiani laskivat ja ryhtini parani jokaisen hieman ihaillevan keskustelun myötä, siemäilin parinkymppin drinkkejä ja

muistin, että minua kunnioitettiin, mielipiteilläni oli väliä, sanoilla painoarvoa, minuun kannatti yrittää tehdä vaikutus.

Minä en jahdannut vaan luokseni tultiin.

Oli ehkä kuitenkin ollut virhearvio jämähtää juttelemaan kilpailevan lafkan ihanan kirkassilmäiselle harjoittelijalle. Kaikki alkoi varsin viattomasti, hän oli jonkun palkintopuheita pitäneen artistin ystäviä ja päätyi istumaan viereeni hämärässä, ylitsevuotavan täydessä ja kuulovauriorajaa lähes tyvän äänekkäässä pöytäseurueessa. Hänellä oli musta nilkkapituinen mekko ja tummanruskeat hiukset, jotka roikkuivat kiharina mekon paljaaksi jättämällä selällä. Joku kertoi vitsin, nauru pirskahti ilmoille, hän vilkuili ympärilleen ja nosti hiukset toiselle olalleen. Miten pehmeältä matka lapaluilta alaselälle tuntuisi, saatoin miltei kuvitella sormenpäiden alla värähtävät lihakset ja kananlihalle nousevan ihon. Nielaisin. Hän oli uskomattoman kaunis ja sen verran nuori, että jopa päihtyneessä olotilassani tajusin, että olisi varmaankin sopivampaa jutella muualla kuin kaikkien silmien alla.

Katselin häntä kävellessämme yökerhon sinervien valojen läpi, hän toi mieleeni Beatan ja nokturnaalisen kajon ja baari-iltujen viehätyksen, sen, miten kaikki oli joskus tuntunut mahdolliselta ja samaan aikaan ollut vielä ihanasti levällään. Hän ei vastustellut, kun laskin käteni hänen alaselälleen ja johdatin rauhallisempaan nurkkaan istumaan. Hän ei pannut vastaan, kun kysyin hänen tulevaisuuden haaveistaan ja annoin käteni levätä hänen reidellään. Hän ei myöskään estellyt ja epäröi vain hiukan, kun keskeytin hänet suudelmalla. Hän empi ainoastaan hetken, kun ohjasin hänet kanssani taksiin.

Kun heräsin, asuntooni oli tyhjä, ja jouduin tosissani pohtimaan, oliko edellisiltaista tapahtunut lainkaan. Pöydällä oli kuitenkin kaksi punaviinilasia ja puoliksi juotu pullo kallista,

lahjaksi saatua merlot'ta, jonka kaataminen viemäristä alas olisi silkkaa haaskausta. Hautasin kasvot käsiini ja yritin miettiä, kuinkahan moni niistä toimiston ärsyttävän äänekkäistä *turvallisen tilan* meuhkaajista oli ollut todistamassa tilannetta.

Olimme jutelleet pöydässä läheisesti, kyllä, mutta se tuskin oli näyttänyt järin epäilyttävältä. Nurkkapöytä oli ollut syrjässä ja hämärässä, siinä tungoksessa ja juhlahumussa kovinkaan moni ei varmasti ollut kiinnittänyt meihin mitään huomiota. Sitä paitsi siinä vaiheessa iltaa suurin osa oli ollut varmaankin jo niin kännissä, ettei mitenkään olisi kyennyt keskittymään muuhun kuin omaan napaansa ja siihen, mihin vessaan seuraavaksi ahtauduttaisiin jakamaan viivoja älypuhelimien näytölle.

Olin mielestäni istunut myös osittain selin väkijoukon suuntaan. Ainoa huolenaihe oli oikeastaan taksiin nouseminen katulamppujen valossa. Mitään oikeaa keskustelua aiheesta ei tietystikään olisi tulossa, mutta tällaisilla pikkukömmähdyksillä oli tapana johtaa toimistolla supinaan, joka laantui vasta, kun joku hooärrästä lähetti *vuosittaisen muistutuksen* firman yhteisistä käytänteistä. *Tiedoksi uusille työntekijöille, ja miksei muistutukseksi nyt samalla vanhoillekin 😊*

Kävelin keittiöön ja join suoraa kyytiä miltei litran vettä. Minua oksetti ja päänsärky hiipi takaraivolta ohimoille kuin hiuspohjassa ryömivät täit. Oikeastaan tilannehan näytti lähinnä hänen kannaltaan huonolta. Stereotyyppinen reitti pitkin etenijä. Täytin vesilasin vielä uudestaan. Minulla ei ollut mitään hätää. Jaloissani olivat yhä puvun sukat, laminaatti oli liukas – lukuun ottamatta pöydän vierellä olevaa tahmeaa läikkää, jonka epäilin (toivoin) olevan viiniä. Jätin vessan oven auki, polvistuin lattialle ja nostin kannen ylös. Vedessä kellui kondomi.

Laskin kynnärpäät pöntön laidoille ja nojasin otsan ristittyihin käsiini.

I PIIRI

Limbo

1

Kaikki oikeastaan alkoi Aavasta. En usko, että elämäni olisi mennyt tällä tavalla ilman häntä. Sen myöntäminen välillä myös vähän hävettää. Sen, että joku on ollut niin merkittävä, että ilman häntä elämä olisi voinut mennä aivan toisella tavalla. Tai sitten ei, ehkä tämän aina kuuluikin mennä näin.

Olin aina jollain tasolla haaveillut rikastumisesta (eivätkö kaikki?), mutten missään nimessä sellaisella maanisella, koko elämää määrittävällä tavalla, joka saa väkisin kiinnostumaan rahastoista ja asuntosijoittamisesta ja kauppisopinnoista, urasta jossain pörssiyhtiössä (mikä on siinä mielessä ironista, että pörssiyhtiötähän levy-yhtiötkin nykyään pitkälti ovat) ja bisnesluokan työmatkoista Atlantin yli. Minun haaveeni olivat pikemminkin olleet sellaisia naiivin optimistisia utopioita, joissa löydän kutsumukseni ja tulen siinä niin hyväksi, että lopulta rahan on vain yksinkertaisesti virrattava luokseni kuin veden suihkukaivoon. Ja tavatessani Aavan en tosiaankaan ajatellut, että hän tulisi avaamaan kraanan.

Tutustuimme seitsemännen luokan ensimmäisenä päivänä suuren peruskoulun kelmeiden lamppujen alla. Meitä yhdistivät vain opettajan laatiman istumajärjestyksen mukainen

pöytäryhmä sekä se, ettei kumpikaan meistä ollut halunnut siihen kouluun. Minä olin käynyt kaupungin vuokrakämpöpien väliin likistynyttä ala-astetta, punatiilinen matala rakennus, jossa ketään ei ollut kiinnostanut, minkä hintaiset kengät oli jalassa tai mitä kieltä kotona puhuttiin. Aava tuli lintukotona tunnetulta ala-asteelta, joka huojui tuulessa keskellä pastellinvärisiä puutaloja ja jalkakäytävättömiä katuja. Kaikkia sen alueen lapsia veti yhteen kuitenkin yksi yläkoulu kuin liian tehokas magneetti.

Kenkiä ei saanut käyttää. Aamulla oli satanut, ja sukat kastuivat jo ensimmäisillä käytävällä otetuilla askeleilla. Luokkanvalvoja aloitti päivän puhumalla naurettavan pitkään siitä, miten mahtava koulu oli ja miten *i-ha-nal-ta* tuntui, oli, että joka vuosi ympäröivien ala-asteiden oppilaat muodostivat uuden, yhteisen ikäluokan ja viettivät kolme kouluvuotta saman katon alla.

”Vittu mitä paskaa”, mutisin ja väritin lyijykynällä esiin pulpetin pintaan uurrettua kirkkovenettä, joka oli yritetty kuurata mahdollisimman näkymättömäksi kesän aikana. Luokkahuoneen seinään kiinnitetyn *Savuton kaupunki*-plakaatin ensimmäinen kirjain oli raaputettu tunnistamattomiin. Sen vieressä roikkui keltaiselle kartongille laadittu posterit toisesta maailmansodasta.

”Jep”, Aava vastasi, vaikka oikeastaan tarkoitukseni oli ollut nimenomaan ärsyttää häntä.

Minusta ja Aavasta tuli ystäviä, vaikkei meistä sellaisia pitänyt tulla.

Aava oli elänyt Stockmannin paperikasseihin pakatun lapsuuden, nukkunut puutaloalueen humisevassa kulmahuoneessa ja soittanut viulua Pohjois-Helsingin musiikkiopistossa aina siihen asti, että yläasteikäisen kapina tarttui häntäkin ranteista.

Minä olin omiani lietsomaan hänen naiivin hedonistisia pyrkimyksiään. Asuimme faijan ja pikkusiskon kanssa lähellä Malmin asemaa, toisen kerroksen kolmiossa, jossa oli muovimatto ja ainainen märän koiran haju, vaikka meillä ei koskaan ollut ollut lemmikkejä. Minulla ja Lillillä oli omat huoneet, isä nukkui olohuoneen vuodesohvalla ja kuorsasi niin, että vitriinin lasit helisivät.

Aava oli niin usein meillä viikonloppuisin yötä, etten lopulta enää edes rullannut huoneeni lattialta patjaa sivuun. Hän ei niinä vuosina juurikaan tullut toimeen vanhempiensa kanssa ja yritti parhaansa mukaan väistellä isänsä laatimia kaavoja, jotka pitivät sisällään myös sellaisia artikloja kuin tiukat kotiintuloajat ja puheita lääkiksestä tai oikiksesta, valmennuskursseista, sijoitusarvioista ja *ydinperheestä*, työille sopivasta pukeutumisesta ja siitä, millaisissa porukoissa oli sopivaa liikkua. Niinpä hän nukahti usein huoneeni lattialle ikivanhalle lastensängyn patjalle ja tuhisi sikiöasennossa selkämukalla.

Jossain vaiheessa aloimme livahtaa iltaisin ulos faijan nukahdettua. Lilli ei oikeastaan välittänyt tarpeeksi kannellakseen, tai sitten hän kuvitteli ansaitsevansa jonkin sortin solidaarisuuspisteitä tulevaisuutta ajatellen. Jätimme takit valmiiksi eteisen lattialle, ja kun asunto nukkui, hiivimme ovelle ja minä käänsin hitaasti ensin lukon auki ja sen jälkeen kahvaa niin, että ovi aukesi lähes äänettömästi. Aava työnsi hiljaa kengät ja takit rappukäytävään, pukemisesta olisi lähtenyt liian kova kahina. Painoin oven kiinni niin rauhallisesti kuin mahdollista. Odotimme viisi pitkää sekuntia merkkejä raivokohtauksesta, ja kun sellaisia ei kuulunut, kipitimme sukkaillamme portaat alaovelle. Kengät jalkaan, takki niskaan ja kadulle.

Joskus näpistimme viinaa mukaan, kaadoimme jännittynein käsin kossua tyhjän limsapullon pohjalle ja täytimme

anastetun alkoholin tilalle hanavettä. Useimmiten hyppäsimme kuitenkin Malmilta junaan ja suuntasimme Tapanilan Alepan kulmalle, jossa Aava antoi kaksikymppisen jonkun naapuribaarin vakiokasvon nyrkkiin. Lonkeroa ja napsutapakkaa. Takaisin Malmille, portaat ylös ja viileään ylikulkuputkeen pyörimään aina siihen asti, että Securitaksen ärsyttävänäamainen vartija huusi soittaneensa kytät paikalle. Sitten haahuilimme kerrostalojen pihoilla ja leikkipuistoissa, välttelimme ohiajavien poliisiautojen valokeiloja ja naapureita, jotka olivat oppineet tuntemaan ainakin minun naamani. Mitä pidemmälle yläaste eteni, sitä helpommaksi kävi myös päihtyminen viikonloppuisin.

Ainoan tauon ulkona ravaamiseen tekivät kuukauden jaksot syksyllä ja keväällä, kun Aava vietti kaiken aikansa jonkin tanssilajin kilpailuissa. Hän pakotti minutkin muutamaan otteeseen katsomaan, se oli joka kerta yhtä kamalaa. Istuin hiuslakan lemmussa hänen äitinsä (joka oli opetellut suomen aikuisena ja puhui sitä kummallisen kliinisellä aksentilla) vieressä selailen kiiltäväkantista roosanväristä käsiohjelmaa ja vältellen tämän kysymyksiä siitä, olinko Aavan poikakaveri. En ollut eikä minusta sellaista tulisi.

Kahdeksannen luokan keväällä liityimme Aavan kanssa yhteistuumiin bändikerhoon. Kumpikaan meistä ei osannut soittaa mitään relevanttia instrumenttia, mutta Aavalla sentään oli musiikillista taustaa: viulu vain ei kelvannut hänelle enää. Seitsemän muun oppilaan kanssa kokoontuimme tiistai-iltapäivisin musiikinluokkaan, jossa meillä oli kerranakin vapaus koskea mihin tahansa soittimista. Useimmiten soitosta ei tullut yhtään mitään, olimme varsin onneton sakkii, mutta jollain ihmeellä Aavan onnistui paasata touhuun jonkin sortin tolkkii.

Kerho kuitenkin paitsi piti Aavan porukat tyytyväisenä, myös nosti musiikin arvosanaa päättötodistuksessa, mikä lopulta varmaankin kannusti minua yrittämään muissakin aineissa edes sen verran, että pääsisin lukioon. Yhdeksännen luokan päätteeksi esitimme kevätjuhlassa Annie's Songin (koukkunokkaisen musiikinopettajan valinta): minä soitin takellessen kitaraa ja Aava lauloi.

”Sähän osaat laulaa”, faija sanoi, kun jätimme Aavalle hyvästejä koulun pihalla.

”Niin kai”, Aava vastasi mutta näytti syvästi otetulta.

Olen miettinyt jälkikäteen, että olimme molemmat tahoillamme hieman ulkopuolisia, ajoittain ärsyttäviäkin. Meillä kummallakaan ei ollut varsinaisesti mitään suodatinta, kaikki mieleen juolahtanut karkasi holtittomasti ulos kuin pudonneesta vesiletkusta. Etenkin Aavalla oli tapana olla aina äänessä, usein hieman päsmäröivään tyyliin. Jollain kummallisella tavalla olimme yhdessä kuitenkin kiinnostavia, loppukädessä hauskaa ja nokkelaa seuraa, joka veti puoleensa.

2

Elokuun toisena lauantaina minä ja Aava puskimme eteenpäin, tungimme iholle ja iholta, kunnes lopulta seisoimme noin viisi metriä lavasta viistoon oikealle. Yliopiston orientaation alkuun oli vielä viikkoja, minulla oli lomaa ja kaikki tuntui mahdolliselta, ikään kuin aika taipuisi ja venyisi käsissäni pehmeänä purukumina. Ensimmäiset lomapäivät olivat olleet siihenastisen elämäni parasta aikaa. Ei grillissä pyöriviä makkaroita tai viinalta tuoksahtavien kanta-asiakkaiden väärintäytettyjä pitkävetolomakkeita (joiden naputtelusta tienasi tasan 18,5 senttiä minuutilta), eikä takahuoneen hyllyjen taakse pudonnutta ikuisesti soivaa radiota, joka oli jäänyt jumiin jollekin niistä hirvittävästä kanavista, jotka soittivat aivot turruttavaa eurodancea aamusta iltaan. Oli miltei euforista, että silkasta *olemisesta* maksettiin lomarahat eikä tarvinnut asettaa kahtakymmentä herätystä soimaan tasan kolmen minuutin välein, jotta varmasti selviäisi kello kuusivintkolmekymmentä alkavaan työvuoroon. Maanantaina olin herännyt tottumukselta jo kuudelta, mutta voi luoja, miten ihanaa oli maata sängyssä kahteentoista asti tekemättä mitään.

Keikka ei ollut vielä alkanut, teknikot siirtelivät kitartelineitä ja mikkiständejä. Valomies testaili lampputa, ja joka

kerta niiden välähtäessä yleisö ulvoi. Eivätkö ne tajunneet, että lamppujen välähtely ei tarkoittanut mitään? Kellokin oli vielä muutamaa minuuttia vaille. Vieressämme kaksi nuorta sytytti spliffin, he kumartelivat kiusaantuneen oloisina olat vierekkäin.

”Tarjootko?” kysyin.

”*Shtoo?*”

Kannabiksen ja alkoholin kirkastamalla hetkellä ei ollut väliä kumpi lavalla pian seisoi, Morrissey vai Marr, kunhan tämä nyt vetäisi jotain Smithsiä eikä sitä turhanpäiväistä omaa tuotantoaan. Uusien tuttaviemme innostus tarttui minuunkin. Misha kertoi, että he olivat tulleet Moskovasta asti – Morrissey ei ollut enää vuosiin saanut esiintyä Venäjällä. Kangerrellen hän onnistui selittämään, että Morrissey oli hänen idolinsa ja he olivat tulleet teltaan jo tunteja sitten odottamaan. Mietin, pitäisikö minun tuntea huonoa omaatuntoa siitä, että minä ja Aava ängimme väkijoukon läpi yhtä lähelle lavaa vain kymmenen minuuttia ennen keikkaa. Misha omistautuminen oli minusta erikoista. Minulle ei olisi tullut mieleenkään matkustaa kauas ja tuhlata loputtomiin rahaa, jotta näkisin toisen ihmisen.

Viimeistään viidennen biisin kohdalla (Speedway) Mishakin oli hoksannut idolinsa elävän enää vain vanhoilla levyillä ja videoilla. Misha oli minua lyhyempi, ja kun suutelimme, jouduin taittamaan niskaani asentoon, josta saisin muistoksi ainakin kahden päivän jumin ja pääkivun. Hänen huulillaan oli suolainen maku. Irrottauduimme vasta, kun Morrissey vaikeroi Meat is Murderin ensimmäisiä säkeitä. *Mikä on sinun tekosyysi?* välkkyi screeneillä. Keikan jälkeen jäimme notkumaan teltan liepeille, tyhjille päille jumputtava tekno ei minua kiinnostanut, mutta minulla ei ollut aikomustakaan lähteä vielä, ainakaan kotiin.

Kuljimme massan mukana Sörnäisten rantatielle. Taksit pörräsivät kadulla, aina välillä polkupyörä litisti jonkun varpaat, jostain kantautui basson jytke. Aava kietoi ohutta vaaleansinistä huivia tiukemmin kaulansa ympärille ja kai-voi sitten asunsa uumenista pienen viinapullon. Olin juonut omat festarialueelle salakuljettamani juomat jo tunteja aiemmin. Päivällä Aava oli ottanut minusta kuvan ja jakanut sen Instagramiinsa tekstillä *etsi kolme piilotettua tuotetta*. Kaksi bissetölkkiä oli kulkenut hyvin sisään sukanvarressa, mutta boksereihin tungettu Minigrip-pussi (jonne olin pakannut pari valmiiksi käärittyä spliffiä ja jonka olin käynyt Bajama-jassa siirtämässä takintaskuun) oli kieltämättä tuntunut hie-man ällöttävältä. Aava oli naureskellut varotoimenpiteelleni, mutta kiitin itseäni varovaisuudesta: olin portilla näyttänyt ilmeisesti sen verran epäilyttävältä, että innokas järjestyksenvalvoja oli tutkinut jopa röökiaskini läpi.

”Tää on ihan lämmintä”, irvistin, kun sain nielaistua nes-teen alas. Ojensin pullon Aavalle.

”No vittu sori ettei tullu cooleria mukaan”, hän kuittasi takaisin. ”Mihin sä jätit sen venäläisen?”

”Se hävis johonkin encoren aikana.”

Jäimme jumiin ensimmäisiin liikennevaloihin. Meteli oli kova, alueelta kuuluva musiikki, autojen hurina ja päihtynyt puheensorina sekoittuivat yhdeksi puuroksi. Heijastinliiviin sonnustautunut liikenteenohjaaja karjui vihaisia sanoja jokai-selle, joka yritti loikkia suojatien suuntaan. Viileä tuuli pyyhki ylitsemme.

”Aava! Hei Aava!” joku huusi juuri, kun ihmisvirta pääsi syöksähtämään taas tien yli. ”Jatkot meillä!”

En nähnyt huutajaa, mutta Aava nosti kätensä pystyyn ja näytti peukkua pysähtymättä lainkaan. Kuljimme tien

yli ja olin kompastua keskellä kävelytietä lojuvaan polkupyörään.

”Kenellä jatkot?” kysyin ja aloin etsiä tupakkaa takintaskuista.

”Amalla”, Aava vastasi ja töni minua kääntymään.

”Ei helvetissä mennä ylös noista portaista”, sanoin. ”Siis kenellä?”

”Tekee kuule ihan hyvää että syke nousee”, Aava totesi ja tarttui ranteestani kiinni. ”Ja oot sä sen tavannu. Amanda, se oli mun bändikurssilla.”

”Ai se viulisti?”

”Joo just se. Se muutti just tohon Siltasaareen.”

”Eli voidaan hyvin kiertää nää portaat.”

Ohitimme Kompleksin ja sen ovilta aina Hämeentielle valuvat jonot. Haapaniemen bussipysäkki läikkyi yli ajoradalle, joten juoksimme taksien ja raitiovaunujen kilinän ja tööttäyksien saattamana tien toiselle puolelle. Olin kyllä ollut festareilla aiemminkin (omanlaisensa seikkailu oli ollut vakuuttaa sekä fajia että Aavan porukat siitä, että oli hyvä idea antaa meidän matkustaa junalla Turkuun ja teltailla viikonloppu vieraassa kaupungissa), mutta tämä oli jollain tapaa erilaista: meillä oli kotikenttäetu, kaupunki tuntui ja tuoksui omalta, ja minulla oli kerrankin rahaa – kaiken lisäksi vieläpä sellaista, jota ei ollut tarvinnut vinkua faijalta ja josta ei tarvitsisi potea jälkikäteen huonoa omaatuntoa, vaikka isä valittaisi, ettei hänellä ollut varaa maksaa puhelinlaskua.

Amanda asui kämppiksensä kanssa Siltasaarenkadulla ylimmässä kerroksessa. Ehdimme paikalle ennen häntä ja kohtasimme alaovella joukon muitakin lennosta juhliin kutsuttuja, joista osan Aava vaikutti tuntevan entuudestaan. Amanda saapui kymmenisen minuuttia myöhemmin yllään suuri nahkatakki, jonka hihoihin hän ei ollut työntänyt käsiään.

”Kukaan ei päästä sit vittu ääntäkään tuolla rapussa”, hän vannotti työntäessään avainta lukkoon.

Nahan natinan säestämänä ahtauduimme hissiin kahdessa erässä. Aava livahti viimeisenä mukaan ensimmäiseen satsiin ja jätti minut odottamaan kolmen tuntemattoman kanssa. Kaivoin puhelimeni esiin ja esitin vastaavani viestiin. Kello näytti varttia vaille yhtä.

”Kukas sä oot?” joku kysyi vaimealla äänellä. Nostin katseeni puhelimesta pitkätukkaiseen kundiin, jolla oli niin ikään päällään nahkatakki, sen kanssa mustat levikset ja The Strokes -paita. Vaaleanruskea tukka roikkui olkapäille saakka.

”Sampo”, hän esittäytyi. Hänen takanaan kaksi jokseenkin päihtyneen oloista mimmiä puhui kuiskaten videopuhelua jollekulle, jolla oli ilmeisesti vaikeuksia löytää perille.

”Daniel, moi”, nyökäytin päätäni. Jostain ylhäältä kantautui askeleita ja kuulin oven aukeavan. Painoin hissin nappia. Siihen syttynyt valo värjäsi käteni punaiseksi.

”Niin sä taisit tulla Aavan mukana?” Sampo ennemminkin totesi kuin kysyi astuessamme hissiin. ”Ootteks te tulossa?” hän kääntyi kysymään rappuun jääneeltä kaksikolta, joka vastasi jäävänsä odottamaan alas.

”Aavan joo”, mutisin takaisin.

Polttaessani parvekkeella tupakkaa kädessäni pahvimuki täynnä kuoharia muistelin sitä *How I Met Your Motherin* jaksoa, jossa Ted toteaa, ettei mitään hyvää tapahdu kello kahden jälkeen yöllä, ja mietin, miten ihanan väärässä hän olikaan. Asunto oli täyttynyt kuin räjähtäen ja jostain syystä minulla oli olo, että näihin ihmisiin tutustuminen oli ensiarvoisen tärkeää, heistä hehkui sellainen merkittävien tyyppien ja nuoruuden optimismien aura, joka sai mielialan kohoamaan

ja innostuksen tarttumaan kiinni riveleistä. Olin varma, että heistä tulisi olemaan joskus vielä hyötyä.

Sampo oli ehdottomasti porukan karismaattisin tyyppi. Tarkkailin hänen huoletonta olemustaan; hän oli paljon äänessä ja vaikutti tuntevan ainakin suurimman osan juhla-väestä. Hänellä oli oikean korvansa rustossa lävistys (jota en voinut katsoa, sillä se sai minut vain pohtimaan, kuinka paljon sen lävistäminen varmaankin oli sattunut). Panin merkille, että hänen paitansa oli ratkennut toisen kainalon saumasta. Hänellä oli leveä hymy, mallimaisen korkeat poskipäät ja taito saada muut tuntemaan itsensä luonteviksi seurassaan.

Aavakin tuntui olevan elementissään. En ollut ymmärtänyt hänen olevan niin verkostoitunut, hän istui lattialla jalat ristissä ja näytti hänkin tuntevan yllättävän monta paikallaolijoista. Toisaalta mistä olisinkaan voinut tietää, vietimme yleensä aikaa pääasiassa kahdestaan.

Aina välillä joku laittoi poppers-pullon kiertämään, kolmannella kerralla minun ei tarvinnut enää vilkuilla oikeaoppista tapaa hengittää sitä. Kun Blurin Song 2 lähti soimaan, Sampo nousi seisomaan sohvalle ja kiljui mukana siihen asti, että Amanda uhkasi potkia hänet pihalle, mikäli hän ei rauhoittuisi.

Vaihdoin Instagram-tilejä ainakin kuuden kanssa, kunnes akku loppui. Jonkun, ehkä Amandan, puhelin kiersi kädestä käteen, Spotifysta sai laittaa jonoon *mitä halusi* (vaikka tietysti tavoite oli laittaa soimaan vain sellaisia kappaleita, jotka aiheuttivat poikkeuksetta *ei vittu mä rakastan tätä biisiä* -reaktioita ja valitusta siitä, miten sellainen musiikki ei soinut enää Lauantaidiskossa).

Parvekkeella Sampo soitti puhelimensa kaiuttimesta Tavaramarkkinoiden Kevättä ja uhosi, että siitä pitäisi ehdottomasti tehdä teknoremix.

Daniel on hyvä vain yhdessä asiassa: ajautumisessa. Aavalla on jo lähdössä kaikki, hyvä koti ja lauluääni. Danielilla ei ole juuri mitään, mutta himmeillä rock-klubeilla ja gaalajatkoilla solmitut tuttavuudet avaavat hänelle oven toisensa perään. Jossain häivähtää kaunis Beata, Sampo soittaa kitaraa ja näyttää tähdeltä.

Nuoret aikuiset hakevat itseään ja paikkaansa, käyvät silloin tällöin yliopistolla kääntymässä mutta kaipaavat muuta. Voisiko musiikkibisnes olla se muu, jotain, johon mukaan päästyään ihminen olisi tyytyväinen?

Sonja Karlssonin katse musiikkibisnekseen on tarkka ja armoton. *Jumalattomat* pakottaa miettimään, onko uskolla taiteeseen ja itseilmaisuun mitään sijaa maailmassa, jota ohjaavat kapitalismin kylmät lait.

*KOSMOS

ISBN 978-952-352-359-3
KL 84.2

